

Harz, der Schwarzwald, die Täler am Main, Neckar, der Mosel und der Donau oder die romantischen Burgen und Schlösser am Rhein.

MLUVNICE / Shrnutí a rozšíření probrané látky

Sklonování podstatných jmen v jednotném čísle

Typ 1	Typ 2	Typ 3
der Bruder des Bruders dem Bruder den Bruder	das Mädchen des Mädchens dem Mädchen das Mädchen	der Kollege des Kollegen dem Kollegen den Kollegen
		die Freundin der Freundin dem Freundin die Freundin

U typu 1, podle něhož se skloňují všechna podstatná jména rodu středního a většina podstatných jmen rodu mužského, je ve 2. pádě koncovka -s nebo -es. Koncovku -es mají zejména jednoslabičná podstatná jména nebo slova zakončená sykavkou (des Tisches, des Hauses).

U typu 2 (tzv. slabého skloňování) se připojuje ve všech pádech kromě 1. pádu koncovka -n nebo -en (der Junge — des Jungen, der Mensch — des Menschen). Takto se skloňují jen podstatná jména rodu mužského, většinou živoťná, z nichž řada je cizího původu, zakončená např. na -ent, -ist, -om aj. (der Student, der Traktorist, der Ökonom).

Podle typu 3 se skloňují všechna podstatná jména rodu ženského a podstatná jména na -ismus a -us (der Realismus, der Kaktus). Jen několik málo podstatných jmen mužského rodu má kromě -n ve 2. p. jednotného čísla ještě -s: der Name (jmeno), des Namens, dem Namen, den Namen.

Podobně se skloňuje i das Herz (srdce): des Herzens, dem Herzen, das Herz.

130

Sklonování podstatných jmen v množném čísle

V množném čísle jsou podstatná jména buď bez koncovky nebo připojují koncovky -e, -(e)n, -er, -s. Kromě toho mohou mít přehásku kmenové samohlásky:

der Bruder	der Freund	der Kollege	das Haus	das Kino
die Brüder	die Freunde	die Kollegen	die Häuser	die Kinos
den Brüdern	den Freunden	den Kollegen	den Häusern	den Kinos
die Brüder	die Freunde	die Kollegen	die Häuser	die Kinos

Bez koncovky v množném čísle jsou podstatná jména mužského a středního rodu na -el, -er, -en (der Mantel — die Mäntel, der Bruder — die Brüder, der Wagen — die Wagen) a zdrobněliny na -chen a -lein (das Bröchen — die Brötchen, das Fräulein — die Fräulein).

Z podstatných jmen rodu ženského sem patří jen dvě: die Mutter a die Mütter, die Tochter — die Töchter.

Koncovku -e mají některá jednoslabičná podstatná jména ženského rodu (die Hand — die Hände, die Nacht — die Nächte, die Stadt — die Städte), která navíc přehlasují, a podstatná jména na -nis (das Ergebnis — die Ergebnisse, das Ereignis — die Ereignisse). Koncovku -e mají v množném čísle především podstatná jména mužského rodu (der Betrieb — die Betriebe, der Zug — die Züge).

Koncovku -(e)n má naproti většina podstatných jmen ženského rodu (die Straße — die Straßen, die Verkäuferin — die Verkäuferinnen, die Schwester — die Schwestern, die Tür — die Türen), podstatná jména mužského rodu typu 2, tzv. slabého skloňování (der Ökonom — die Ökonomen), a několik podstatných jmen středního rodu (das Auge oko — die Augen, das Bett postel — die Betten, das Ende konec — die Enden, das Hemd košile — die Hemden, das Herz srdce — die Herzen, s Ohr ucho — e Ohren aj.). Všechna tato podstatná jména nikdy nepřehlasují kmenovou samohlásku.

131

M

Löw, Harz, etc

NAME

Schade, Schaders

Mr Friede

des Friedens

des Friedens

Koncovku *-er* mají hlavně jednoslabičná podstatná jména středního rodu (das Bild – die Bilder, das Glas – die Gläser) a několik podstatných jmen mužského rodu (der Mann – die Männer, der Wald – die Wälder). Tato podstatná jména v množném čísle přehlasují, pokud je kmenová samohláska přehlasový schopná.

Koncovku *-s* mají především podstatná jména cizího původu (das Auto – die Autos, das Büro – die Büros, das Hobby – die Hobbys, das Hotel – die Hotels, der Park – die Parks, das Café – die Cafés).

Ve 3. pádě množného čísla mají všechna podstatná jména koncovku *-n*, pokud v 1. pádě množného čísla nekončí na *-s* nebo *-n* (die Autos – den Autos, die Wagen – den Wagen, die Schulen – den Schulen).

Podstatná jména na *-s* a *-ß* mají při skloňování i v množném čísle po krátké samohlásce *-ss-*: der Bus – des Busses – die Busse, das Schloß – des Schlosses – die Schlösser, der Abschluß – des Abschlusses – die Abschlüsse, die Kenntnis – die Kenntnisse.

U podstatných jmen mužského rodu na *-or* se v množném čísle přesouvá přízvuk: der Doktor – des Doktors – die Doktoren, der Motor – des Motors – die Motoren, der Direktor – des Direktors – die Direktoren.

Podstatná jména středního rodu na *-(i)um* mají v množném čísle koncovku *-(i)en*: das Zentrum – die Zentren, das Museum – die Museen, das Gymnasium – die Gymnasien, das Studium – die Studien.

Některá cizí slova tvoří množné číslo nepravidelně: das Praktikum (*praxe*) – die Praktika, das Thema – die Themen aj.

§ 15 Oslovení, titul a označení příbuzenského vztahu ve spojení s vlastním jménem

Oslovení (Herr, Frau, Fräulein, Kollege, Kollegin), **titul** (Doktor, Professor, Direktor, Dozent apod.) a **označení příbuzenského vztahu** (Vater, Mutter, Onkel, Tante apod.) stojí ve spojení

s vlastním jménem často bez číslu. V tomto případě se nesklonují (s výjimkou Herr, Kollege): Wir schlagen es Herrn Professor Klein (Frau Doktor Schneider, Onkel Joachim) vor. Sie suchen Herrn Professor Klein (Frau Doktor Schneider, Onkel Joachim).

Herr Hanslks Fahrrad

Herr Professor Klein	Frau Doktor Schneider	Onkel Joachim
Herr Professor Kleins	Frau Doktor Schneiders	Onkel Joachims
Herr Professor Klein	Frau Doktor Schneider	Onkel Joachim
Herr Professor Klein	Frau Doktor Schneider	Onkel Joachim

Nas Rad des Herrn Hanslks

Na rozdíl od češtiny stojí genitivní výraz vesměs před podstatným jménem: Herrn Millers Vorschlag, Kollegen Helbig's Schriftisch, Onkel Joachims Haus, Tante Inges Wohnung.

Ve spojení se členem nebo zájmenem se oslovení, titul nebo označení příbuzenského vztahu skloňují, kdežto vlastní jméno se nemění:

der Herr Professor Klein	die Frau Doktor Schneider	unser Onkel Joachim
des Herrn Professors Klein	der Frau Doktor Schneiders	unseres Onkels Joachim
dem Herrn Professor Klein	der Frau Doktor Schneider	unserem Onkel Joachim
den Herrn Professor Klein	die Frau Doktor Schneider	unseren Onkel Joachim

der Vorschlag des Geschäftsführers (ředitel) Linke, die Arbeit des Kollegen Schwarz, die Rede unseres Direktors Winter, der Besuch ihres Bruders Heiko.

Titul Doktor a oslovení **Fräulein** nepřibírají ve spojení s vlastním jménem nikdy koncovku: das Haus des Doktor Klein, der Schreibtisch des Fräulein Rote.

Zatímco v češtině oslovujeme pane učitele (paní učitelko), užívá se zde v němčině vlastního jména: Herr Richter, Frau Kohl.

Vyjádřete dvěma způsoby:

jízdní kolo pana Hanzlíka; -
Herrn Hanzlíks Fahrrad
das Fahrrad des Herrn Hanzlik

pací stroj slečny Malé; s autem pana Schuberta; výsledky doktora Gebauera; pokoj kolegy Ježka; problémy pana Vacha a paní Hlaváčové; pracovní ředitel Holka.

Přeložte:

Chťel bych mluvit s panem Kurzem. Jsou v kanceláři kolegyně Pláskové. Oddělení kolegy Nováka bylo nejlepší. Klobouk pana Hartla leží na židli. Zeptejte se na to pana doktora Brejchy. Navštívili jsme pana ředitele Fischera. Dám vám adresu paní Horákové. Uslýšte referát doktora Steina. Byt pana doktora Königa se mi líbí. Myslím, že názor slečny Hadké je správný.

Rozlišujte: **VERSCHIEBEN, ABLEGEN - ODLOŽIT**

odsounout | verschleiben
Wegen seiner Krankheit müssen wir die Reise verschoben. Die Sitzung wurde auf morgen verschoben. Was du heute kannst besorgen, das verschiebe nicht auf morgen. (Sprichwort)

ablegen

Wollen Sie bitte Ihren Mantel (Ihren Hut) ablegen? Inge trägt die Sachen, die ihre Schwester abgelegt hat. Legen Sie bitte zuerst ab!

BEMERKEN - POZNAMENAT
SICH NOTIEREN - POZNAMENAT SI

podot- | bemerken
knout | Wir möchten dazu etwas bemerken. Ich möchte

134

folgendes bemerken. Hat jemand etwas zu bemerken? „Das wird Sie viel Geld kosten“, bemerkte er.

sich notieren

Ich muß mir dein Geburtsdatum (Ihre Adresse, Ihren Namen) notieren. Sie notiert sich, was sie kaufen muß. Was er sich nicht notiert, das vergißt er.

zazname-
nat si

CVIČENÍ

1. Setzen Sie die in Klammern angeführten Substantive ein:

Sie haben einen Vertrag mit einem Betrieb (die Gewerkschaft, das Institut) abgeschlossen. -

Sie haben einen Vertrag mit der Gewerkschaft (dem Institut) abgeschlossen.

Er sprach davon mit einem Freund (ein Kollege, ein Ökonom, ein Leiter). Dieses Datum (dieser Name, dieses Rezept, diese Adresse) kann man sich leicht merken. Die Arbeit des Dachdeckers (der Traktorist, der Arzt, der Komponist) ist schwer. Sie fragten nach dem Lieferanten (ein Patient, ein Junge, die Laborantin). Die Farbe des Anzuges (der Wagen, der Schlips, die Wäsche) gefällt mir nicht.

2. Übersetzen Sie:

práce na chatě - večer u krbu - na kraji města - v rybníce - do přírody - tisíce aut - za těchto podmínek - podle mého názoru - na venkově - o vánocích - jet stopem - o vřkendu - okna na jih - na vašem místě - naopak - závislost na zahraničním obchodě - na severu - co máte na srdci?

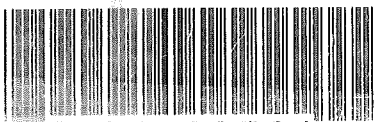
3. Bilden Sie den Plural nach dem Muster:

Ich habe noch einen Wunsch. -

Ich habe noch zwei Wünsche.

135

Scientia,
221
ISBN 80-

B6

803.0-HÖPP1-15

VĚRA HÖPPNEROVÁ
RENÉE SHAKI

NĚMČINA
pro jazykové
školy 3

Scientia

Učebnici doplňuje publikace Poslechová cvičení a texty k učebnici Němčina pro jazykové školy 3. Obsahuje texty nahrávek zvláštních poslechových cvičení a textů k jednotlivým lekcím učebnice.

OBSAH

Úvodem	11
1/ Moderne Küche in Gefahr	
<i>Opakování:</i> Přítomný čas sloves (slabá slovesa, silná slovesa, pomocná slovesa, způsobová slovesa)	13
<i>Nově:</i> § 1 Zvláštní významy způsobových sloves s Essen, s Gericht	14
Cvičení	16
Die Speisekarte des Berliners	18
Slovníček	19
2/ Mein Hobby – das Reisen	
<i>Opakování:</i> Přítomný čas sloves (zvrátaná slovesa, slovesa s předponami)	27
<i>Nově:</i> § 2 Předpony někdy odlučitelné někdy neodlučitelné – § 3 Příslovné obraty v přísudku	28
böhmisches, tschechisch: bestehen, es gibt	29
Cvičení	31
Wie man im Ausland Urlaub macht	32
Slovníček	36
3/ Sommerurlaub im Wochenendhaus	
<i>Zu viel Komfort</i>	37
<i>Opakování:</i> Präteritum a perfektum sloves (slabá slovesa, pomocná slovesa, způsobová slovesa)	39
<i>Nově:</i> § 4 Plusquamperfektum	40
nennen, heißen	42
Cvičení	43
Haben die Wochenendhäuser eine Zukunft?	44
Slovníček	49
4/ Warum ich Deutsch lerne	
<i>Ewiger Anfänger</i>	49
<i>Opakování:</i> Präteritum a perfektum sloves (silná slovesa) – Přehled probíraných slohých a nepravděpodobných sloves (I. část)	51
<i>Nově:</i> § 5 Přívlastková vazba	52
baldu, früh	54
Cvičení	56
Schlaf gut!	57
Slovníček	62
	63

Mal. č. 40814
 803.0 - 11022 1-11
 ÚSTŘEDNÍ KNIZOVNA
 VILCOFFOVA 14
 MALÁSTRANSKÁ 21
 PRAHA 2
 DNNO
 82 - 301-99

Zpracovaly: prof. PhDr. Věra Höppnerová, DrSc.,
 PhDr. Renée Shaki
Lektorovali: PhDr. Vladimír Elznic, CSc.,
 PhDr. Zdena Ilková,
 Helga Barten

6. vydání v nakladatelství Scientia druhé
 © Scientia, spol. s r. o., pedagogické nakladatelství, 1994, 1998
 © prof. PhDr. Věra Höppnerová, DrSc., PhDr. Renée Shaki, 1994, 1998
 Illustrations © Scientia, s. r. o., 1994
 František Škoda, 1984
 Helena Dušková, 1994
 ISBN 80-7183-118-2